

FRESNES, de naam van een gemeente in het Franse *Département de la Seine*, bekend en berucht in de V.B. vanwege de departementale gevangenis die er gevestigd is en waarin tijdens de Eerste Wereldoorlog talrijke Belgische soldaten werden opgesloten.

Op 24 april 1916 schreef het door vele klachten bezorgd gemaakte Vlaamse Kamerlid **Alfons van de Perre** aan pater **Georges Rutten**: "Drie duizend Belgische soldaten wachten op U in de gevangenis-sen van Frankrijk. 't Zijn meest allen Vlamingen. Velen weten niet waarvoor ze veroordeeld werden, en zeker niet voor hoelang. Zij vergaan in de gevangenis-sen door de vuiligheid. Zij krijgen er niet de helft voedsel genoeg. De meesten zijn teringlijders geworden. Velen zijn gek. Velen gestorven! Verlaten! 't Is akelig. Onze soldaten worden in Duitsland beter behandeld." Van de Perre die toestemming kreeg zich ter plaatse van de feiten te vergewissen, kloeg deze situatie onder meer aan in zijn bekende interpellatie van mei 1919 in het parlement. Hij steunde daarbij onder meer op een verslag van een lid van het Comité de patronage des condamnés libérés, generaal Nelis, die in 1915 de gevangenis-sen bezocht en vaststelde dat er 2500 tot 3000 soldaten zaten opgesloten, van wie meer dan 70% Vlamingen. Een 300-tal kon als echte nietsnutten worden beschouwd, de anderen waren voor kleinigheden en vergissingen veroordeeld. Velen hadden met niemand contact: het Franse celregime was strenger dan het Belgische, de bewakers waren Nederlandsonkundige Fransen en de censuur die hun brieven moest lezen kende geen Nederlands. Later verbeterde de toestand in Fresnes.

Van de Perre werd door het Belgische ministerie van justitie aangesteld tot inspecteur van de gevan-

genissen, maar toen hij zeer scherpe verslagen bleef maken, verving men hem door een Nederlandsonkundige inspecteur. (Auvours, Cézembre, Houthakkers)

LITERATUUR: M. Cordemans, *Dr. A. Van de Perre's oorlogsjaren*, 1963; – L. Devliegheer en L. Schepens, *Front 14/18*, 1968; – T. Luykx, *Dr. Alfons van der Perre en zijn tijd, 1872-1925*, 1972.

GASTON DURNEZ*